

Бюлетин на проект SMEnergy

SMEnergy Connect: Помощ за МСП по пътя им към устойчиво бъдеще

Конференцията **SMEnergy Connect**, проведена на 13 март 2025 в Либерец, Чехия, събра водещи експерти, новатори и предприемачи, за да обсъдят бъдещето на енергийната ефективност в Дунавския регион. Организирано от Центъра за иновации **DEX (DEX IC)** в рамките на проект Interreg Danube SMEnergy, събитието се фокусира върху подкрепата за МСП в прехода им към зелена енергия.

Участниците се присъединиха към SMEnergy Connect, за да получат практически идеи, да открият стратегии за финансиране и да чуят реални истории за успех, насочени към помощ за МСП да процъфтяват в развиващия се енергиен пейзаж. Конференцията акцентира върху стъпки за повишаване на енергийната ефективност, запазване на лидерски позиции с устойчиви иновации и свързване с професионалисти със сходни интереси. Лекторите споделиха ценни знания за енергийни решения, групово финансиране за устойчиви проекти и иновативни технологии, подобряващи енергийната ефективност, като така подсилиха посланието, че бъдещето на МСП в Дунавския регион е зелено, ефективно и иновативно. Участниците научиха приложими стъпки за подобряване на енергийната ефективност, проучиха възможностите за финансиране и се свързаха с експерти. Дневният ред

включваше презентации за енергийна трансформация и добри практики, споделени чрез истории за успех на МСП, последвани от нетуъркинг обяд с повече възможности за контакти и комуникация. Благодарение на хибридният си формат, събитието бе приобщаващо и привлече много участници както на място, така и онлайн.

Огромни благодарности на DEX IC, лекторите на конференцията и всички, които допринесоха за успеха на това събитие! За повече информация относно събитието, моля посетете нашия [уебсайт](#).

В ТОЗИ БРОЙ

Въведение	1
SMEnergy Connect	1
Регионални акценти.....	2-5
Добри практики.....	2
Какво представляват GEKOS?	3
Транснационални пилотни дейности	4
Следваща партньорска среща.....	5
История на проекта	6
Платформа SMEnergy.....	7
Партньорство	7
Контакт	7

ДАНИИ ЗА ПРОЕКТА

Период: 01 януари 2024 - 30 юни 2026
Бюджет: € 2,065,115
Средства по Interreg: 80%

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДОБРИ ПРАКТИКИ

Партньорите на SMEnergy активно събират и споделят добри практики, които подкрепят МСП в прехода им към възобновяема енергия. Те варират от специално разработени механизми за подкрепа до практически модели за прилагане в целия Дунавски регион.

Проектът SMEnergy откроява примери като „Контактната точка за ВЕИ“ в Словения и устойчивите решения на Axis Bentonit в Унгария. Тези и други случаи от практиката са включени в разработваното транснационално ръководство, насочено към представяне на приложими решения както за МСП, така и за институции.

Прочетете всичко за тези добри практики на нашия уебсайт [ТУК](#).

SMENERGY В ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

Транснационалният консорциум по проект SMEnergy се състои от 10 партньора и 8 асоциирани партньора от целия Дунавски регион. През следващите две години и половина транснационалният пилотен проект има за цел да подкрепи енергоемките МСП в ускоряването на прехода им към възобновяема енергия. **Вижте актуалната информация от всеки партньорски регион.**

Словения

Местната енергийна агенция Spodnje Podravje (LEASP), водещ партньор на проект SMEnergy, ръководи усилията за подкрепа на МСП в зеления преход на Словения. Въпреки наличието на структури за подкрепа – включително обслужване на едно гише за ВЕИ – много МСП все още се сблъскват с редица пречки при преминаването им към чиста енергия.

LEASP е идентифицирала три основни бариери: сложни административни процедури, неясни насоки за субсидии и ниска осведоменост за съществуващите механизми за подкрепа, като например за фотоволтаици. Тези прозрения са в основата на следващата фаза на проекта.

През 2025 LEASP ще стартира пилотен проект за тестване на решения, съобразени с МСП. Избраните фирми ще получат специализирани консултантски услуги и подкрепа за свързване с надеждни доставчици на енергия. Пилотният проект има за цел да намали сложността в процеса на преход и да ускори въвеждането на ВЕИ.

Наред с това, SMEnergy ще засили популяризирането на съществуващите схеми за подкрепа, като ще помогне на МСП да получат по-лесен достъп до субсидии и да внедрят по-лесно чисти технологии. Справяйки се директно с тези предизвикателства, SMEnergy подпомага един по-приобщаващ и ефективен енергиен преход в Словения.

Унгария

Между януари и март 2025 проект SMEnergy постигна значителен напредък в Унгария, благодарение на партньорите **PC-Trend** и **Energiaklub**, с цел ускоряване на прехода на унгарските МСП към възобновяема енергия. PC-Trend проведе серия от стратегически консултации с ключови национални заинтересовани страни. Сред тях бяха енергийни експер-

ти, Регионалният център за изследвания в областта на енергийната политика (REKK), Унгарската асоциация за възобновяема енергия (Magyar Megújuló Energia Szövetség), Унгарската асоциация за термопомпи (Magyar Hőszivattyú Szövetség), няколко клуба за устойчивост към на регионалните търговски камари и отделът за енергийна ефективност на унгарското Министерство на енергетиката. Тези дейности са част от по-широк спектър от усилия в подкрепа на унгарските МСП за техния зелен преход.

Томаш Свобода и екипът на PC-Trend на конференцията SMEnergy Connect през март 2025

Унгарските политици също започнаха да проучват как по-ефективно да подпомагат МСП в този преход. Една обещаваща идея, която се разглежда, е създаването на специална мрежа за подкрепа тип „едно гише“. В този контекст международни платформи като Sustainova се оказват ценни ориентири. Елементи от тези модели могат да бъдат адаптирани в рамките на SMEnergy, за да оформят екосистемата в подкрепа на възобновяемата енергия в Унгария.

Ключов момент тази година бе конференцията SMEnergy Connect, проведена в Либерец, Чехия, където унгарската делегация имаше възможността да се срещне с Томаш Свобода, основател на Sustainova и водещ защитник на устойчивостта в Централна Европа. Неговата работа продължава да вдъхновява дори отвъд границите на Чехия.

Тези съвместни действия допринасят значително за мисията на проект SMEnergy за изграждане на по-устойчиво и адаптивно бъдеще за унгарските МСП.

Австрия

Forschung & Innovation Burgenland (FIB) is Forschung & Innovation Burgenland (FIB) си сътрудничи с регионално

SMENERGY В ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

МСП с добра практика за разработване на иновативно приложение за добита тръстика от езерото Нойзидл. Целта е да се преобразува този биогенен материал във висококачествен биовъглен чрез процес на пиролиза (*показан по-долу*) – с потенциални приложения в селското стопанство, подобряването на почвата и дългосрочното улавяне на въглерод.

Тази инициатива е насочена към ключови предизвикателства, пред които са изправени енергоемките МСП, като позволява достъп до алтернативни енергийни източници, развитието на регионални материални цикли и намаляването на

външните енергийни зависимости. В допълнение към техническото изпълнение, първоначалните сценарии на приложение в момента се оценяват по отношение на енергийна ефективност и оползотворяване на материалите.

Въз основа на тези първоначални оценки, в момента се провежда проучване за осъществимост на пилотно съоръжение. Съоръжението ще се фокусира върху преработката на тръстика и подобни органични остатъци, за да се оцени жизненоспособността на концепцията в реални условия. Сътрудничеството с МСП партньор се засилва допълнително и се разширява стратегически – включително с участието на допълнителни регионални заинтересовани страни и изследователски институции за проучване на по-широки приложения на биоматериалите и използването на енергия.

Чехия

Инициативата SMEnergy достигна важен етап с финализирането на основната си методология, разработена под ръководството на **DEX Innovation Centre (DEX**

IC) в тясно сътрудничество с партньорите по проекта. Тази всеобхватна рамка вече е готова да подпомогне малките и средни предприятия (МСП) в прехода им към възобновяема енергия и подобрена енергийна ефективност, предлагайки практически инструменти и ясни насоки за ефективно улесняване на процеса.

Изградена в резултат на силната съвместна работа на консорциума, методологията интегрира прозрения от мащабните изследвания и приноса на партньорите. В основата ѝ лежи създаването на Центрове за знания, експлоатация и услуги за зелена енергия (GEKOS) в целия Дунавски регион. Тези центрове ще предоставят на МСП експертни знания, технологични решения и финансови насоки в подкрепа на техния преход към зелена енергия.

С методологията, готова за пилотно тестване в реални условия, проектът е готов да предостави мащабируем и въздействащ подход, проправяйки пътя за значима и трайна промяна в енергийните практики на МСП в целия регион.

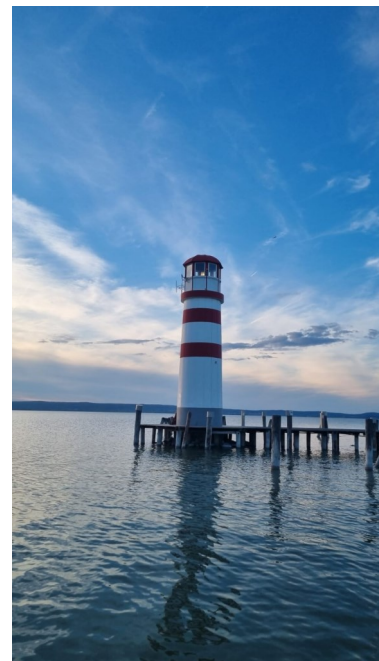
Словакия

Словашката бизнес агенция (SBA) си партнира със Словашката агенция за иновации и енергетика (SIEA), за да гарантира устойчивостта на проект SMEnergy чрез проучване на синергиите с проект CREDIT4CE. Фокусът е върху подкрепата на словашките МСП за подобряване на енергийната ефективност и декарбонизацията чрез свързването им с иновативни решения през платформата SMEnergy и Центъра за декарбонизация от CREDIT4CE. Това сътрудничество гарантира, че знанията, инструментите и подкрепата за МСП, които се ориентират в зеления преход, са съгласувани.

Партньорите от SMEnergy & асоциираните партньори представящи Словакия на SMEnergy Connect

SBA ще бъде домакин на национална среща на заинтересованите страни през май 2025, надграждайки дискусиите от неотдавнашната среща на партньорите

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ GEKOS?

⇒ Мрежата от центрове за знания, експлоатация и услуги за зелена енергия (GEKOS), която ще бъде създадена по проект SMEnergy, има за цел да предостави едноканална услуга на МСП, особено на енергоемките, подкрепена с трансгранична база данни и пазар за ВЕИ енергия, подкрепяща и насърчаваща прехода на МСП към зелена енергия в Дунавския регион.

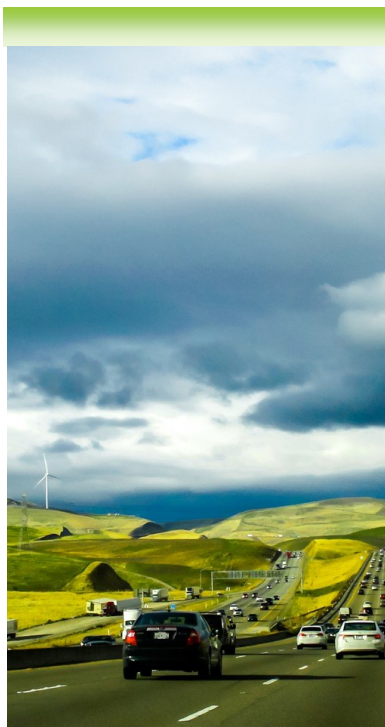
Услугите включват:

⇒ Финансова подкрепа;

⇒ Подкрепа за преодоляване на административната тежест: разбиране на законодателството;

⇒ Изграждане на капацитет – обучения, семинари, повишаване на осведомеността;

⇒ Достъп до база данни с квалифицирани доставчици на услуги и енергийни експерти.

ТРАНСНАЦИОНАЛЕН ПИЛОТЕН ПРОЕКТ В ДЕЙСТВИЕ

SMEnergy стартира своя транснационален пилотен проект за тестване на ключови инструменти, които подкрепят прехода към зелена енергия на МСП в Дунавския регион: Пътна карта за енергиен преход, база данни и пазар за зелена енергия, както и регионални центрове „GEKOS“ (знания, експлоатация и подкрепа за зелена енергия).

Над 30 МСП ще тестват пътната карта, докато базата данни и пазарът се попълват с добри практики и доставчици на зелена енергия. Партньорите вече работят в тясно сътрудничество със заинтересованите страни чрез семинари, обучения и редовни сесии за обратна връзка, за да усъвършенстват инструментите и да оформят модела на SMeEnergy и насоките за работа на GEKOS, правейки ги мащабируеми и готови за дългосрочно въздействие.

SMENERGY ACROSS THE DANUBE REGION

на SMeEnergy в Либерец. Те участваха и в два експертни семинара за енергийни общности в Словакия - единият, организиран от SIEA, дискутиращ възможностите за споделяне на енергия, а другият - от Словашката асоциация за устойчива енергия (SAPI), който представи национален наръчник за създаване на енергийни общности, базиран на чешкия и словашкият опит.

На 26 март 2025 проект SMeEnergy беше представен от Словашката бизнес агенция (SBA) по време на посещение на място, организирано като част от семинара за капитализация на Interreg. Събитието събра ключови заинтересовани страни от целия Дунавски регион, за да проучат най-добрите практики при прилагането на инициативи за кръгова икономика. SBA представи своя стратегически път - от ранното международно сътрудничество по проект MOVECO до превръщането ѝ в национална контактна точка на Словакия за кръговата икономика.

В този по-широк контекст SMeEnergy бе отбелязан като ключов проект, насърчаващ устойчивостта и енергийната трансформация сред МСП.

SBA на посещение на място, където партньорите представиха SMeEnergy на много енергийни участници и МСП

Презентацията на SBA за SMeEnergy се фокусира върху ролята на проекта в подкрепа на малките и средни предприятия при внедряването на възобновяеми енергийни източници и подобряването на енергийната ефективност. Участниците имаха възможност да се запознаят с пилотните дейности, инструментите и предстоящите възможности за ангажиране по проекта. Презентацията завърши с призив за действие, като заинтересованите организации бяха поканени да си сътрудничат и да подкрепят МСП по пътя им към зелен преход.

Република Сръбска, Босна и Херцеговина

На 6 февруари 2025 Агенцията за развитие на Република Сръбска (RARS) в Босна и Херцеговина проведе онлайн

RARS представя SMeEnergy на участниците в инфоденя по втората покана на EENergy

информационен ден за втората покана по EENergy 2, в сътрудничество с Търговската камара и Enterprise Europe Network (EEN). Инициативата подкрепя МСП в техния зелен преход и подобрения в енергийната ефективност. Участниците научиха за SMeEnergy, което е в съответствие с целите на поканата. Те можеха също така да изберат консултант от EEN, който да подкрепи тяхната кандидатура. Кандидатстваха четиринадесет МСП от Република Сръбска, като резултатите се очакват до средата на 2025.

RARS също така популяризира и отделна публична покана, стартирана на 1 март 2025 от Министерството на икономиката и предприемачеството, предлагаща инвестиционни субсидии за МСП, участвали преди това в SMeEnergy. Подкрепените области включват:

- Зелен енергиен преход (напр. слънчеви панели)
- Технологични подобрения (напр. ново оборудване)
- Комбинирани зелени и технологични подобрения

RARS ще продължи да подкрепя местните МСП по проект SMeEnergy, като насърчава въвеждането на БЕИ чрез съществуващи програми.

България

На 23 януари 2025 Бизнес центърът за подпомагане на малки и средни предприятия - Русе (БЦП МСП) организира информационното събитие „Нови въз-

Представяне и дискусия върху концепцията за GEKOS център по време на SMeEnergy събитие със заинтересовани страни в Русенски университет, България

SMENERGY ACROSS THE DANUBE REGION

SMEnergy на регионалното енергийно изложение „Ausblick 25“ в Бавария, Германия

можности в подкрепа на зеления преход на МСП в България“ в Русенския университет. Събитието, част от проект SMEnergy, представи най-новите тенденции в решенията за възобновяема енергия (ВЕИ) и предстоящото създаване на GEKOS център в България, предлагащ на МСП ценни услуги в подкрепа на техния зелен преход.

Присъстващите научиха и за текущите възможности за финансиране за намаляване на разходите за енергия чрез процедурата EENergy, представени от клъстер ВЕИ, и разгледаха лабораторията „Цифрови енергийни системи 4.0“ в Русенския университет, фокусирана върху интеграцията на ВЕИ както в индустрията, така и в ежедневието. Експертни лектори споделиха практически стратегии и съвети, които да помогнат на МСП да внедрят решения за зелена енергия, вдъхновявайки бъдещи проекти и иновации.

⇒ [Гледайте видеоклиповете от събитието в YouTube канала на БЦП МСП](#)

Германия

От 4 до 6 април 2025 търговският панаир „Ausblick 25“ в Русторф събра над 140 изложители и хиляди посетители. Организирано от Асоциацията за икономическо развитие на Русторф, това 20-то издание на събитието за пореден път се доказва като най-важната платформа за бизнес, иновации и регионално сътрудничество в регион Пасау, Германия.

Технологичният център за енергетика (TZE) използва тази динамична обстановка, за да представи проект SMEnergy. Със специален щанд TZE ангажира регионални предприятия, доставчици на услуги и широката общественост, повишавайки осведомеността за ползите от SMEnergy за малките и средните предприятия. Моделът бе добре приет, като посетителите проявиха силен интерес към практически решения, които повишават енергийната независимост и дългосрочната устойчивост.

С участието си в „Ausblick 25“ TZE не само засили местните връзки, но и демонстрира как SMEnergy може да подпомогне МСП при навигирането им в енергийния преход с иновативни и практически подходи.

Видео за SMEnergy Connect

Искате ли да научите повече за конференцията на SMEnergy в Либерец?

През март 2025 партньори и МСП от целия регион се събраха в Либерец, Чехия, за SMEnergy Connect. Събитието, както на място, така и онлайн, събра експерти, предприемачи, новатори и хора, носещи промяна, от целия Дунавски регион, за да проучат практически стратегии и реални решения за декарбонизация на сектора на МСП. От авангардни технологии до иновативни модели на финансиране, конференцията послужи като платформа за диалог, сътрудничество и вдъхновение.

[Гледайте нашето видео](#), за да преживеете отново акцентите и да видите как общността на SMEnergy оформя бъдещето на устойчивата енергия.

СЛЕДВАЩА ПАРТЪОРСКА СРЕЩА В СЛОВАКИЯ

Следващата транснационална проектна среща за инициативата SMEnergy ще се проведе в Словакия през ноември 2025 с домакин Словашката бизнес агенция (SBA). Тази ключова среща ще обедини проектни партньори и заинтересовани страни от целия регион за два дни на целенасочени дискусии относно споделените цели за устойчиви енергийни иновации.

Дневният ред ще се съсредоточи върху развитието на пилотните дейности, подобряването на платформата SMEnergy и засилване прилагането на основните концепции на проекта. Акцент ще бъде поставен и върху обмена на извлечени поуки и върху интегрирането на информацията от заинтересованите страни, събрана по време на по-ранните етапи на проекта.

ЗА ПРОЕКТА

Предизвикателства

МСП съставляват 99% от всички предприятия в Европа, като включват около 25 милиона фирми. На много от тези предприятия им липсват ресурси, за да проучат напълно възможностите за подобряване на енергийната им ефективност и да въведат решения за възобновяема енергия. За да се насърчи икономическата устойчивост в ЕС и да се постигнат амбициозните цели, заложи в Зелената сделка, е от решаващо значение да има механизми, които подкрепят МСП. Като предлагаме персонализирани и прозрачни решения, можем да създадем благоприятните условия, необходими за ускоряване на енергийния преход и насърчаване на устойчив растеж сред МСП.

Проект Interreg Danube SMEnergy

В продължение на 30 месеца проект Interreg Danube SMEnergy има за цел да създаде **пилотна мрежа** от регионални/национални центрове за услуги, за да подпомогне енергоемките МСП при ускоряване на прехода им към въвеждане на възобновяеми енергийни източници. Съответните резултати могат да бъдат постигнати единствено чрез транснационално сътрудничество: **пътна карта за енергиен преход**, предоставяща отговори на разнообразието от фирми по отношение на тяхната зрялост и ситуация, в която се намират, както и модел на работа на **центрове за знания, използване и услуги за зелена енергия (GEKOS)**, осигуряващи услуга тип „Едно гише“, подкрепена с транснационална база данни и пазар за зелена енергия. Поради мащабите трябва да се отговори на нуждите на малките и средни предприятия, които тепърва обмислят своя енергиен преход, но също и на тези, които вече са пред реализацията на своите проекти. Крайната цел на проекта е да създаде както национални, така и транснационални стратегии/комплекти от инструменти, които да подпомогнат различните МСП при въвеждане и използване на БЕИ.

Проект SMEnergy е съобразен с приоритет „По-зелен, нисковъглероден Дунавски регион“ на програмата Interreg Дунавски регион 2021-2027 и пряко допринася за постигането на специфична цел 2.1 на програмата „Насърчаване на енергията от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, включително критериите за устойчивост, посочени в нея“. За повече информация как да се включите, посетете нашия [уебсайт](#).

Логическа рамка на проекта

Interreg Danube Region
Co-funded by the European Union
SMEnergy

Interreg Danube Region

Co-funded by the European Union

SMEnergy

@Interreg Danube SMEnergy Project

Interreg Danube SMEnergy Project

www.interreg-danube.eu/smenergy

ПРИСЪЕДИНЕТЕ СЕ КЪМ ПАЗАРА И БАЗАТА ДАННИ ЗА ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ

SMEnergy изгражда динамична онлайн платформа — пазар и база данни за зелена енергия — с идея да свърже доставчици на енергия, експерти и финансови консултанти в цяла Европа. Общата цел е да подпомогне МСП в техния енергиен преход, като осигури достъп до надеждни професионалисти и услуги.

Платформата наближава финалната си фаза на разработване под ръководството на Energiaklub в Унгария. Тя ще предлага много повече от просто обяви – платформата ще функционира като пространство за споделяне на знания, където потребителите могат да обменят добри практики, специфични за държавите регулаторни идеи и техническа информация, отнасяща се до техния регион. Един от водещите й инструменти е този за самооценка, който позволява на енергоемките МСП да оценят текущото си състояние и да проучат персонализирани възможности за енергийна ефективност и зелен преход.

Бъдете част от енергийния преход – присъединете се към нашата платформа SMEnergy!

ПАРТНЬОРИ ПО ПРОЕКТА

Local Energy Agency Spodnje Podravje – LEASP (Словения)

Energiaklub (Унгария)

Business Agency Burgenland Research and Innovation Ltd. – FIB (Австрия)

PC-Trend Ltd. (Унгария)

DEX Innovation Centre – DEX IC (Чешка република)

Slovak Business Agency – SBA (Словакия)

Development Agency of the Republic of Srpska – RARS (Република Сръбска/Босна и Херцеговина)

Business Support Centre for Small and Medium Enterprises - Ruse – BSC SME Ruse (България)

European Institute for Innovation-Technology (Германия)

Landshut University of Applied Sciences – TZE (Германия)

ENERGIACLUB
CLIMATE POLICY INSTITUTE
APPLIED COMMUNICATION

wirtschaftsagentur
burgenland

Forschung und Innovation

Информация за контакт

Tea Potočnik
Водещ партньор на
проект SMEnergy
tea.potocnik@lea-